BAKALÁŘI

Příručka - rozpis maturitních zkoušek

autoři systému:

Antonín Beneš, Antonín Blatný, Petr Blümel, Lukáš Čenovský, Marcel Dušek, Libor Jelínek, Milan Sourada

Vydáno v lednu 2004

Obsah

[801 až 839 - určeno pro zástupce ředitele $(Z\check{R})$]

Úvod	
Vstup do programu	801
Maturitní období	805
<u>Přípravná fáze</u>	810
Maturitní třídy	811
Maturitní předměty studentů	812
Návaznost předmětů	813
Zkušební komise pro předměty	814
Doby přípravy, zkoušení a odpočinku	815
Předměty studentů včetně komisí	816
Kontrola a podkladů	817
Vytíženost učitelů u zkoušek	818
Rozdělení tříd do dnů	819
Rozvrh maturitních zkoušek	820
Blokování učitelů	821
Blokování studentů	822
Studenti do dnů - generování	823
Studenti do dnů - ruční změny	824
Začátky zkoušení	825
Rozpis zkoušení - ruční změny	826
Porady komisí	827
Kontrola rozpisu	828
<u>Tiskové sestavy</u>	830
Export dat pro suplování	839

Úvod

Příručka je určena pro zástupce ředitele, kteří připravují rozpis maturitních zkoušek.

Program *Rozpis maturit* pracuje s daty žáků a učitelů modulu *Evidence*. Navazuje na výběr maturitních předmětů žáků, umožňuje vytvořit maturitní komise, rozvrhnout zkoušení tříd do týdnů a žáků do dnů s ohledem na vytíženost zkoušejících a přísedících jednotlivých předmětů, třídních učitelů a místopředsedů maturitních komisí. Nakonec program sestavuje rozpis zkoušení pro jednotlivé žáky a předměty, hlídá kolize zkoušejících a přísedících, čas na přípravu, odpočinek atd.

801[zř] Vstup do programu

Po spuštění programu vstoupíme do úvodního dialogu, ve kterém volíme <u>maturitní období</u> a mód programu. *Rozpis maturit* je členěn na <u>přípravnou fázi</u>, vlastní tvorbu <u>rozvrhu maturitních zkoušek</u>, v budoucnu dále umožní zápis průběhu a výsledků zkoušek.

805[zř] Maturitní období

Maturitním obdobím v tomto programu rozumíme ucelenou část maturitních zkoušek, která je nezávislá na případných jiných částech.

Více maturitních období zakládáme tehdy, připravuje-li rozpis zkoušek více osob. Např. několik maturujících tříd má na starosti jeden zástupce ředitele, zbytek druhý zástupce, přičemž se období zkoušek těchto dvou částí časově nepřekrývají nebo se překrývají jen nepodstatně (v překrývajícím se období nejsou zohledňovány kolize jedné části rozpisu zkoušek vůči druhé).

Ve výše popsaném případě je vhodné připravit společné věci v základním období, potom přidat další období pro jednotlivé části (jako kopie základního období).

Připravuje-li rozpis zkoušení jedna osoba pro celou školu, je vhodné použít jen jedno maturitní období, a to i pro více týdnů, ve kterých budeme vytvářet rozpis zkoušení nezávisle na sobě (lze např. udělat rozvrh pro jeden týden, aniž by byly zadány úplné podklady v dalších týdnech).

Rozpis maturit není síťová aplikace, nepředpokládá současnou práci více uživatelův jednom období.

810[zř] Přípravná fáze

V **přípravné fázi** lze upřesnit výběr <u>maturujících tříd</u>, volbu <u>maturitních předmětů</u> jednotlivých studentů, <u>návaznost předmětů</u> (např. návaznost přírodovědného semináře na biologii, chemii a fyziku), <u>dobu pro přípravu, zkoušení a odpočinek v předmětech</u>, dále je třeba doplnit informace o zkoušejících a přísedících ve <u>zkušebních komisích</u>, provést <u>kontroly</u> úplnosti zadaných podkladů a na základě přehledu vytíženosti učitelů rozvrhnout zkoušení tříd do kalendáře maturitního období.

811[zř] Maturitní třídy

Z modulu *Evidence* se do *Rozpisu maturit* přenesou třídy posledního ročníku (u nichž odpovídá ročník zapsané délce studia) a z minulých let dále třídy, obsahující absolventy bez splněných závěrečných zkoušek (loňské třídy jsou označeny hvězdičkou, předloňské dvěma hvězdičkami atd., ve výpisech jsou třídy odlišeny rokem nástupu).

Třídy, které nechceme zahrnout do rozpisu maturitních zkoušek, vyřadíme tlačítkem *Zrušit*. V tabulce budou přeškrtnuté, mezi maturující je případně znovu přidáme tlačítkem *Obnovit*.

Pomocí šipek lze změnit pořadí tříd.

Doplnění nové třídy tlačítkem *Přidat* použijeme pouze ve výjimečných případech, např. pro doplnění studentů, kteří nejsou evidováni ani v programu ani v archivu absolventů.

812[zř] Maturitní předměty studentů

Maturitní předměty studentů se zadávají v modulu *Evidence* pomocí aktualizace předmětů pro závěrečnou resp. písemnou zkoušku. Tato procedura umožňuje hromadné zadání společných předmětů (např. český jazyk pro celou třídu, jeden cizí jazyk pro výběr žáků, druhý pro ostatní žáky apod.).

V programu **Rozpis maturit** se takto zadané předměty studentů zobrazí a lze je dále editovat. Změny provedené v tomto modulu se promítnou zpět do **Evidence**. Rovněž případné další změny v **Evidenci** se automaticky přenášejí do **Rozpisu maturit**.

Volbu třídy provádíme rozvinutím nabídky v levé horní části.

Druh zkoušky (písemná, ústní, ve více dnech apod.) lze změnit nejen u jednotlivých studentů, ale i globálně pro celý sloupec, případně všechny předměty. Chceme-li např. pro cizí jazyk ve druhém sloupci doplnit k ústní zkoušce také písemnou, klikneme na tlačítko *Druh zkoušky* v levé dolní části okna maturitních předmětů, nastavíme 2. předmět, rozvineme nabídku druhů zkoušky, z nichž v tomto případě vybereme ústní i písemná, a potvrdíme stiskem tlačítka *Ok* na tomto řádku.

Změna druhu zkoušky je možná, pokud je zatrženo *zobrazit druhy zkoušek*. Analogicky rozdělení maturitní zkoušky do více dnů je možné, je-li zatrženo *žák má zkoušku ve více dnech*. Nastavení zkoušky předmětu na *den 2* znamená, že zkoušku z tohoto předmětu bude mít žák jiný den, než zkoušku z předmětů s označením *den 1*. V žádném případě tímto způsobem nerozlišujeme, že jedna skupina žáků bude zkoušena jeden den, další druhý atd. (viz rozvržení studentů do dnů).

Editaci předmětů vybraného studenta vyvoláme stiskem tlačítka *Editovat předměty* nebo dvojím kliknutím na příslušném řádku. Předměty lze změnit, opravit u nich druh zkoušky, případně zrušit či doplnit další. Např. při opravných maturitách použijeme u předmětů, které žák neopakuje (zůstává mu známka z minula), druh zkoušky *ne do rozpisu, jen známku*.

Studenta, kterého nechceme zahrnout do rozpisu maturitních zkoušek, vyřadíme tlačítkem Zrušit studenta. Mezi maturující jej případně znovu přidáme tlačítkem Obnovit studenta.

Tlačítko *Přidat studenta* použijeme zpravidla jen výjimečně, např. pro doplnění studentů, kteří nejsou v programu evidováni, přesto budou maturovat společně s některou třídou.

V dialogu maturitních předmětů studentů je zařazen tisk sestavy, která slouží pro kontrolu zadaných údajů (včetně kolonky pro podpis studenta).

Minimální a maximální počet předmětů zadáváme pro interní kontrolu dat.

813[zř] Návaznost předmětů

Pro výpis známek z průběhu studia je třeba doplnit, které předměty v jednotlivých ročnících do přehledu zahrnout. Např. pro maturitní předmět zeměpis to může být v posledních ročnících seminář ze zeměpisu, zajímat nás dále může nepovinný předmět geografie apod.

Tabulka zobrazuje předměty, vztahující se v předchozích letech k jednotlivým maturitním předmětům.

Třídu vybíráme v levé horní části.

Změny v jednotlivých polích provádíme dvojím kliknutím myši nebo pomocí tlačítka *Editovat*, po nastavení kurzoru do odpovídajícího pole. V nabídce pak označíme jeden nebo více předmětů a

potvrdíme stiskem tlačítka Ok.

Pro opakované zadání stejného výběru předmětů do dalších ročníků a pololetí je vhodné použít zatržení v levé dolní části *při editaci kopírovat naposledy zadané předměty*.

814[zř] Zkušební komise pro předměty

V tabulce zkušebních komisí jsou uvedeny <u>předměty</u>, které jsou zapsány jako maturitní u některého žáka třídy (při inicializaci tabulky program případně doplní zkoušející dle úvazků).

Nepotřebné nebo omylem zadané předměty vyřadíme stiskem tlačítka Zrušit.

Chybějící předměty doplníme po stisku tlačítka *Přidat*. Vytvořit další komisi pro týž předmět lze také pomocí tlačítka *Kopie* + *prohodit zk. a přís*.

Editace

Zkoušející a přísedící v jednotlivých předmětech doplníme či opravíme po dvojím kliknutí na řádku předmětu nebo po výběru předmětu a stisku tlačítka *Editovat*. Změnit zkoušejícího či přísedícího je možné i po sestavení rozpisu zkoušek (program z rozpisu vyřadí pouze zkoušky, kde by následkem změny došlo ke kolizi).

Výběr zkoušejících a přísedících urychlí nastavení filtru na vyučující s aprobací pro předmět.

Nastavení dalšího parametru umožňuje vybírat pro daný předmět více zkoušejících či přísedících (např. závisí-li zkoušející na vylosované otázce).

Pro informaci jsou zobrazeni studenti, kteří budou zkoušeni z daného předmětu, vyznačeni jsou ti, kteří patří do aktuální komise. Studenty z jiné komise (s jiným zkoušejícím) přeřadíme do aktuální komise, zahrneme-li je do výběru (kliknutím myši). Odznačením je naopak z komise vyřadíme.

Pomocí šipek lze upravit pořadí předmětů (pro další práci s maturitními předměty ve třídě, pro tiskové sestavy apod.).

Po zadání zkušebních komisí můžeme vytisknout sestavu s těmito údaji.

Na další třídu přejdeme pomocí nabídky v levé horní části.

815[zř] Doby přípravy, zkoušení a odpočinku

V programu je třeba nastavit standardní doby na přípravu, zkoušení a odpočinek (zpravidla stejné pro většinu předmětů) a dále výjimky, ve kterých se časy od standardně nastavených liší (např. čas na přípravu v deskriptivní geometrii bývá delší než obvyklých 15 minut).

Výjimky zadáváme pomocí tlačítka *Přidat*. Výběrem z nabídky stanovíme předmět (případně rozlišíme platnost definovaného nastavení jen pro určité třídy) a zadáme časy na přípravu, zkoušení a odpočinek. Po potvrzení tlačítkem *Ok* se uvedená výjimka zapíše do seznamu.

Dodatečné změny v nastavení odlišných časů na přípravu, zkoušení, odpočinek či další upřesnění provedeme po dvojím kliknutí na odpovídajícím řádku seznamu nebo stiskem tlačítka *Editovat*.

Nepotřebné či omylem zadané výjimky vyřadíme stiskem tlačítka Zrušit.

816[zř] Předměty studentů včetně komisí

V tabulce jsou na řádcích uvedeni studenti vybrané třídy, předměty, ze kterých budou zkoušeni, zkušební komise, případně časy na přípravu, zkoušení a odpočinek, jsou-li odlišné od standardních.

Třídu vybíráme v levé horní části.

Výpis slouží pro kontrolu, umožňuje ale i provedení změny komise v rámci téhož předmětu. Editaci vyvoláme dvojím kliknutím na odpovídající pole nebo stiskem tlačítka *Editovat*. Komisi přidělíme výběrem z nabídky a potvrdíme stiskem tlačítka *Ok*.

V dialogu předmětů studentů včetně komisí je zařazen tisk sestavy, která slouží pro kontrolu zadaných údajů.

817[zř] Kontrola podkladů

Před vlastním sestavováním rozpisu maturit je důležité mít zadány všechny potřebné údaje. Pokud by např. studentům chyběly <u>maturitní předměty</u> nebo nebyly přiděleny <u>zkušebním komisím</u> s konkrétními zkoušejícími a přísedícími, rozvrhovali bychom zkoušky bez ohledu na tyto učitele a jejich dodatečné přidělení by mohlo působit kolize.

Nesprávné by mohlo být už <u>rozdělení tříd</u> do týdnů, které děláme právě s ohledem na <u>vytíženost</u> <u>učitelů</u> v průběhu zkoušek.

Program umožňuje provedení kontroly úplnosti zadaných údajů. Lze kontrolovat, zda je počet předmětů u každého žáka v zadaném rozmezí (např. minimálně 4, maximálně 5), zda jsou u všech komisí zadáni zkoušející a přísedící a zda je každá zkouška zařazena do některé komise.

Spuštěním kontroly se vypíše prvních několik nesrovnalostí, které nás upozorní na zjištěné nedostatky.

818[zř] Vytíženost učitelů u zkoušek

Tato procedura slouží zejména na větších školách pro vhodné rozvržení tříd do týdnů.

V tabulce jsou uvedeni učitelé a časy u zkoušek v jednotlivých třídách (zkoušející, přísedící, třídní učitel nebo místopředseda maturitní komise). Barevně jsou zvýrazněny hodnoty, které přesahují nastavený limit.

Pomocí tlačítka *přidat sloupec součtu* lze vytvářet různé kombinace tříd. Na základě součtu hodin u zkoušek pak můžeme zvolit nejvhodnější rozdělení tříd, které budou maturovat souběžně.

Nevyhovující kombinace vyřadíme z tabulky stiskem tlačítka zrušit sloupce.

Zařazen je opět tisk sestavy s uvedenými údaji.

819[zř] Rozdělení tříd do dnů

Ve sloupcích tabulky jsou uvedeny standardní maturitní komise, tvořené samostatnými třídami.

Pro opravné termíny, rozdělení jedné třídy do více komisí apod. lze doplnit další komise použitím tlačítka *přidat komisi*.

Nepotřebné nebo omylem vytvořené komise lze naopak zrušit.

Po stisku tlačítka *údaje o komisi* lze editovat název, doplnit předsedu a místopředsedu maturitní komise, třídního učitele a místnost konání maturitních zkoušek. Třídního učitele i místopředsedu

maturitní komise vybíráme zpravidla z interních učitelů. Pro zadání předsedy naopak většinou použijeme výběr z nabídky externistů, kterou případně rozšíříme pomocí tlačítka *definování* externistů.

Na řádcích tabulky jsou dny maturitního období. Rozsah dní lze změnit po stisku tlačítka *editace období*.

Hlavní činností v tabulce je rozdělení tříd do dnů.

Po dvojím kliknutím myši v poli tabulky nastavíme pro jednotlivé dny a komise počet zkoušených studentů dopoledne a odpoledne.

Nejedná li se o standardní komisi, doplníme navíc výběr tříd z nabídky.

Pokud v rámci vytváření nestandardních komisí dojde k rozdělení některé třídy do více komisí, program při opouštění dialogu požádá o zařazení studentů do komisí.

820[zř] Rozvrh maturitních zkoušek

Rozpis maturitních zkoušek umožňuje <u>blokování nepřítomných studentů</u> a <u>učitelů</u>, rozdělení studentů do vhodných skupin (dle maturitních předmětů) a jejich <u>rozvržení do dnů</u> resp. půldnů (opět s ohledem na vytížení učitelů v jednotlivých dnech) a vlastní <u>nasazení zkoušek jednotlivých žáků a předmětů do časového plánu</u>. Výsledný rozpis maturitních zkoušek lze <u>vytisknout</u> pro žáky, učitele, komise apod.

821[zř] Blokování učitelů

Blokování učitelů program zatím neumožňuje.

822[zř] Blokování studentů

V případě, že někdo ze studentů nemůže být některý den zkoušen (např. z důvodu přijímacích zkoušek na VŠ), použijeme blokování. Program blokování studenta zohlední, a konkrétní den daného studenta nenasadí. Na blokování studenta jsme upozorněni i při snaze nasadit zkoušku ručně.

Blokování studentů zvolené třídy provádíme po výběru druhu blokování (*nemůže*, *raději ne*) klinutím myši do požadovaného pole na řádku studenta ve sloupci odpovídajícího dne (resp. dopoledne, odpoledne).

Stejným způsobem lze nastavit *zrušit blokování* a klinutím myši do požadovaného pole dříve zadané blokování odstranit.

Při otevření tabulky je vždy nastaven režim prohlížení, který brání nechtěným změnám.

823[zř] Studenti do dnů - generování

Rozdělení žáků do skupin (na základě podobnosti zvolených maturitních předmětů) a rozvržení skupin do kalendáře (s ohledem na rovnoměrné vytížení učitelů) lze generovat automaticky. Další <u>změny v rozdělení</u> provádíme ručně.

Pro generování je jen třeba vybrat komise a nastavit, zda se má udělat znovu počáteční rozdělení bez ohledu na současný stav, nebo zda má generování respektovat nasazené studenty.

824[zř] Studenti do dnů – ruční změny

Procedura slouží pro vhodné rozdělení žáků do skupin (na základě podobnosti zvolených maturitních předmětů) a rozvržení těchto skupin do kalendáře (s ohledem na rovnoměrné vytížení učitelů). Počáteční návrh řešení můžeme svěřit <u>automatickému generování</u>.

V levé části je seznam studentů, které je třeba umístit do kalendáře zkoušek vpravo. Rozsah dní, případně členění na dopoledne, odpovídá <u>rozdělení tříd do dnů</u>.

Ve spodní tabulce jsou zobrazeny časy zkoušejících a přísedících u zkoušek. Lze nastavit, aby se započítávaly jen zkoušky v aktuální komisi, důležitější je však samozřejmě informace o celkové době u zkoušek v jednotlivých dnech ve všech souběžně maturujících třídách.

Přesuny studentů provádíme tažením myši. Kurzor nastavíme na požadovaného studenta či celou skupinu, stiskneme tlačítko myši, kurzor přesuneme na požadované místo a tlačítko uvolníme. Pomocí změny nastavení režimu lze provádět *přesuny jednotlivých studentů*, *výměny studentů* mezi dny (resp. dopolednem a odpolednem), *přesuny a výměny celých skupin studentů*.

825[zř] Začátky zkoušení

Před vlastním <u>rozpisem zkoušek</u> do časového plánu je ještě třeba nastavit začátky zkoušení v jednotlivých dnech či půldnech (např. posun zkoušení první den vzhledem k zahájení maturit).

Změnu začátku zkoušek provedeme po dvojím kliknutí v odpovídajícím poli. Zadáváme čas, kdy začíná zkoušení prvního studenta (tažení první otázky předchází o dobu potřebnou na přípravu).

Na další třídu přejdeme pomocí nabídky v horní části.

826[zř] Rozpis zkoušení – ruční změny

Po zadání podkladů (maturitních předmětů, zkušebních komisí atd.), rozvržení tříd do období, rozdělení studentů do skupin a dnů, nastavení začátků zkoušení, přistoupíme k vlastnímu rozpisu zkoušek do časového plánu. Zadání některých podkladů a rozvržení studentů do dnů není povinné, lze je však doporučit. Pokud bychom např. rozvrhovali zkoušky bez úplných údajů o zkoušejících a přísedících, jejich dodatečné přidělení by mohlo působit kolize. Rovněž přímý rozpis maturit bez předchozího rozvržení studentů do skupin by pravděpodobně znamenal nevhodné nasazení učitelů při zkouškách (zbytečně nesouvislé zkoušení v jednotlivých komisích, přetížení v některých dnech apod.).

V horní části volíme komisi a den, který chceme rozepsat (případně dopoledne či odpoledne).

V levé části je seznam nenasazených zkoušek předmětů studentů (přednostně jsou uvedeni studenti, kteří byli <u>nasazeni do aktuálního dne</u> resp. půldne, dále pak dosud neumístění). Jednotlivé zkoušky je třeba umístit do časového rozpisu vpravo (rozsah dní, případně členění na dopoledne a odpoledne, odpovídá <u>rozdělení tříd do dnů</u>).

Pomocí tlačítka *Rozvrhy učitelů* lze zobrazit pomocné pole s rozpisem zkoušek zkoušejících a přísedících, kterých se nasazení aktuální zkoušky týká.

Přesuny i vzájemné výměny zkoušek v časovém plánu provádíme tažením myší. Kurzor myši nastavíme na odpovídající řádek s předmětem a studentem, stiskneme tlačítko myši, přesuneme kurzor na požadované místo a tlačítko uvolníme.

Vedle přesunů a výměn jednotlivých zkoušek lze provést hromadné vyjmutí všech lístků aktuálního období a komise.

Přesuny a výměny skupin zkoušek program zatím neumožňuje.

Užitečnou funkcí programu je **generování rozpisu zkoušek**. Pomocí tlačítka *automaticky nasadit 1 lístek* lze postupně nasazovat jednotlivé zkoušky aktuálního dne (resp. dopoledne či odpoledne). Program přitom současně řeší zkoušení v souběžně maturujících komisích.

827[zř] Porady komisí

Pro úplnost zadáváme časy začátků a doby trvání všech porad maturitních komisí. Tyto informace jsou doplněny do <u>výpisů</u> pro učitele a pro <u>suplování</u> znamenají nepřítomnost učitele ve výuce.

Porady komisí začínají bezprostředně po zkoušce posledního žáka skupiny (dne resp. dopoledne a odpoledne). Můžeme nastavit předpokládanou dobu trvání těchto porad a zadat, zda se mají účastnit všichni členové komise včetně přísedících, nebo zda výsledky v předmětech sdělí pouze zkoušející.

Pro závěrečnou poradu maturitní komise zadáváme navíc datum a čas začátku (po dvojím klinutí na odpovídajícím řádku).

828[zř] Kontrola rozpisu

Program umožňuje provést kontrolu zadaných podkladů a vytvářeného rozvrhu maturit.

Kontrola se provádí se ve třídách, vybraných v pravé části dialogového okna.

Spuštěním kontroly se vypíší zjištěné nesrovnalosti.

Pomocí první části nabídky můžeme nechat zkontrolovat <u>úplnost zadaných podkladů</u> (maturitní předměty studentů, zařazení do komisí, úplnost zkušebních komisí). Vhodnější je tak ovšem učinit již v přípravné fázi, před rozdělením tříd do týdnů a před vlastním sestavováním rozpisu zkoušek.

Druhá část slouží ke kontrole aktuálního stavu rozvrhu maturitních zkoušek.

Kontrola blokování studentů vypíše maturanty, kteří byli nasazeni do blokovaného dne resp. půldne a všechny zkoušky, nasazené přes zadané blokování.

Dále je možné zkontrolovat rozdělení studentů do dnů (rozdělení do těchto skupin není sice bezpodmínečně nutné, sestavení rozvrhu však velmi zpřehledňuje). Kontrola vypíše studenty, kteří nebyli zařazeni do některého dne či půldne.

Kontrola nenasazených zkoušek vypíše všechny předměty studentů, které nejsou nasazeny v časovém plánu zkoušení.

Upozornění na přechody učitelů poukazuje na časovou tíseň zkoušejících nebo přísedících díky zkoušení ve dvou maturujících třídách resp. komisích bezprostředně po sobě.

830[zř] Tiskové sestavy

Výsledný rozpis zkoušek lze zobrazit několika různými způsoby. Např. tisková sestava *rozpis* studentů - časová osa poskytuje celkový přehled o zkouškách, pro záznamy o průběhu zkoušek jsou vhodné *rozpisy po dnech*, pro učitele můžeme vytisknout *rozpis* přítomnosti u všech zkoušek v různých komisích apod.

Pro zvolenou sestavu vybereme požadované komise resp. učitele, případně upřesníme obsah a vstoupíme do náhledu tiskové sestavy, kde můžeme interaktivně nastavit parametry tisku (orientaci papíru, okraje, počet kopií, tiskárnu, písmo, řádkování apod.) a spustit tisk.

835[zř] Export dat pro suplování

Informace o přítomnosti učitelů u maturitních zkoušek lze přenést do modulu Suplování pomocí exportu dat.

Export dat je rozumné provést až po ukončení rozpisu maturit. Pro tento případ slouží zatržení *všechny dny*. Export dat jednotlivých dní použijeme naopak v situaci, kdy děláme změny v rozpisu na poslední chvíli.

V modulu *Suplování* je následně třeba provést import dat. Informace se **ne**načítají automaticky po vstupu do daného týdne, jako je tomu u přenosu dat z Plánu akcí školy.